Pandemia COVID-19 și vaccinarea
reprezentări sociale

Institutul de Cercetare a Calităţii Vieţii

Academia Română

iunie 2021

Pandemia COVID-19 şi vaccinarea: reprezentări sociale

Institutul de Cercetare a Calităţii Vieţii

Institutul Naţional de Cercetări Economice „Costin C. Kiriţescu”
Academia Română

Bucureşti
iunie 2021

Prezentul raport este elaborat de un grup de cercetători din ICCV.

Raportul nu exprimă punctul de vedere al Institutului de Cercetare a Calităţii Vieţii, ci al autorilor.

Mai multe informaţii despre ICCV şi rezultate din activitatea de cercetare se pot găsi pe saitul iccv.ro.

Raportul este disponibil pe saiturile ICCV, platforma România Socială şi pe Biblioteca Virtuală de Sociologie.

Autori:
Iulian Stănescu
Mihai Dumitru
Cuvânt înainte:
acad. Cătălin Zamfir
Toate drepturile asupra acestei ediţii aparţin exclusiv autorilor.

Asistenţi de cercetare:
Iulian Aldea
Alin Casapu
Ana Niţu

Instrucţiuni pentru citare: Iulian Stănescu, Mihai Dumitru. *Pandemia COVID-19 şi vaccinarea: reprezentări sociale*. Bucureşti: ICCV, 2021.

Autorii mulţumesc tuturor acelora care au contribuit la realizarea acestui raport cu observaţii şi comentarii pe manuscris.

Cuprins

Cuvânt înainte (acad. Cătălin Zamfir) 5
Introducere 6
Obiective de cercetare 6
Metodologie 7
Noul coronavirus şi pandemia COVID-19 9
Vaccinarea împotriva COVID-19 12
Efectele pandemiei asupra coeziunii sociale 14
În loc de încheiere 17
Rezultate generale 19
Variaţia răspunsurilor în funcţie de caracteristici socio-demografice 24
În general vorbind, cât de mulţumit sunteţi cu viaţa dvs.? 24
Cât de mulţumit sunteţi cu starea dvs. de sănătate? 25
Cunoaşteţi cel puţin o persoană dintre cele din jurul dvs. - rude, prieteni, colegi de muncă, vecini, cunoştinţe - care a fost infectată cu noul coronavirus? 26
Dar dvs. aţi fost infectat cu noul coronavirus? 27
După părerea dvs., cât de uşor se transmite noul coronavirus de la om la om? 28
În opinia dvs., prin comparaţie cu gripa, cât de gravă este infecţia provocată de noul coronavirus? 29
După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, măsura în care românii respectă regulile de convieţuire a crescut, a scăzut sau a rămas la fel? 30
După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, solidaritatea între români a crescut, a scăzut sau a rămas la fel? 31
După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, încrederea între oameni a crescut, a scăzut sau a rămas la fel? 32
După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, măsura în care românii pot conta pe ajutorul semenilor a crescut, a scăzut sau a rămas la fel? 33
În perioada pandemiei din ultimul an, cât de des aţi trăit sentimentul să sunteţi singur în faţa problemelor vieţii? 34
În opinia dvs., cât va dura pandemia COVID-19? 35
După părerea dvs., ce proporţie din populaţia adultă a României se va vaccina în acest an împotriva COVID-19? 36
Dvs. aţi recomanda unei persoane apropiate să se vaccineze sau să nu se vaccineze? 38
Lista figurilor 39
Despre ICCV 40
Despre Elicom 40

Cuvânt înainte (acad. Cătălin Zamfir)

Iată o analiză sociologică a reprezentărilor sociale ale populaţiei României asupra pandemiei COVID-19. Noul raport este realizat pe un eşantion reprezentativ, alcătuit profesionist, cu date extrem de interesante. Este una dintre puţinele cercetări empirice de amploare asupra modului în care populaţia a reacţionat la şocul pandemiei COVID-19, pe care îl suportăm de aproape un an şi jumătate. Autorii raportului sunt specialişti de vârf ai Institutului nostru.

În anul 2020 colegii de la Institutul de Cercetare a Calităţii Vieţii au considerat că e important să adauge şi perspectiva noastră, a sociologilor, la analiza pandemiei şi a efectelor sale. Au rezultat cinci rapoarte sociale, cuprinse ulterior într-o lucrare de sinteză. Efortul respectiv a reprezentat şi o invitaţie din partea noastră, a sociologilor, la colaborare.

Datele prezentate în acest raport social ne pun pe gânduri. Se vehiculează adesea ideea că populaţia are o mentalitate „conservatoare" şi, din acest motiv, manifestă reţinere în a susţine măsurile în vederea prevenirii şi combaterii pandemiei. Ca sociolog, consider că o asemenea estimare este complet eronată. Populaţia este, în cea mai mare parte, conştientă de gravitatea situaţiei. 63% dintre participanţii la sondaj sunt convinşi că încă din acest an mai mult de jumătate din populaţie se va vaccina împotriva COVID-19. Într-un moment social critic, 37% dintre participanţii la sondaj au identificat drept motivaţie a respingerii vaccinării „lipsa de informare şi proasta informare", chiar „manipulare şi dezinformare". Îmbunătăţirea comunicării pare a fi o parte importantă a creşterii ratei de vaccinare.

O altă problemă. Prevenirea şi combaterea pandemiei include o componentă socială critică şi care nu poate fi tratată doar din perspectivă medicală. De la început, strategia de prevenire a răspândirii noului coronavirus trebuia să fie pe baze medicale şi sociologice. A considera criza actuală doar ca o problemă medicală şi tratarea acesteia doar cu mijloace administrative conduc, inevitabil, la rezultate sub aşteptări. Populaţia este percepută ca un simplu pacient. Ea este însă o comunitate, care a suportat criza timp de peste un an şi trei luni. Populaţia trebuie percepută drept un partener al soluţionării acestei crize medicale şi sociale. În acest punct, sociologii pot să aducă o contribuţie importantă.

S-a terminat criza COVID-19? Se pare că nu. Este momentul să lansăm o invitaţie deschisă la o nouă colaborare a specialiştilor în medicină, precum şi a celor în comportamentul individual şi colectiv din sociologie, psihologie şi ştiinţele comunicării.

Acad. Cătălin Zamfir
Director ICCV

Introducere

După mai bine de un secol, umanitatea se confruntă cu o pandemie provocată de un nou coronavirus, care a făcut şi face milioane de victime. Pandemia COVID-19 a schimbat modul de viaţă şi comportamentul a miliarde de oameni, a influenţat funcţionarea economiei şi democraţiei, a învăţământului şi culturii, coeziunea socială şi relaţiile dintre oameni, în familie şi în comunitate.

Criza sanitară a devenit rapid şi o criză structurală a societăţilor contemporane. Un virus necunoscut a luat prin surprindere nu numai lumea medicală. Politicienii, antreprenorii, managerii, asemenea majorităţii oamenilor, ştiau prea puţine lucruri despre „lebăda neagră", care le invadase vieţile, pentru a lua deciziile eficace în domeniile lor de activitate.

În România, primele cazuri de infectare cu noul coronavirus apar în februarie 2020. De atunci, trei valuri, cu amplitudini variate, s-au succedat şi pe teritoriul ţării noastre. Măsurile de combatere a răspândirii pandemiei prin restrângerea circulaţiei şi activităţii sociale au dat rezultatele mixte. In plus faţă de măsurile de distanţare fizică, strategia de prevenire a răspândirii pandemiei COVID-19 din toate statele membre ale Uniunii Europene, inclusiv România, se bazează pe vaccinare. Cât va mai dura pandemia? Când vom reveni la viaţă normală? Care este proporţia din populaţie care se va vaccina? Sunt întrebări frecvente, dar, din nefericire, fără un răspuns cert.

Institutul de Cercetare a Calităţii Vieţii (ICCV) al Academiei Române şi Elicom au realizat un sondaj de opinie privind felul în care populaţia României vede pandemia COVID-19 (percepţii, evaluări, atitudini), consecinţele acesteia asupra vieţii oamenilor şi funcţionării societăţii, precum şi vaccinarea, ca soluţie la criza sanitară pe care o parcurgem. ICCV a elaborat obiectivele şi metodologia de cercetare, a realizat analiza primară de date şi a editat raportul de cercetare. Elicom a realizat culegerea de date prin interviuri telefonice asistate de calculator.

Prezentul raport social continuă seria rapoartelor ICCV pe tema pandemiei COVID-19 şi a afectelor acesteia asupra societăţii româneşti, disponibile pe Biblioteca Virtuală de Sociologie: *Pandemia şi standardul de viaţă. Politici de protecţie socială*, *Stare de urgenţă pentru consumul populaţiei*, *Pandemia COVID-19 din perspectivă demografică* şi *Calitatea vieţii în timpul pandemiei: probleme şi politici de răspuns*. Interesul publicului larg pentru rapoartele sociale ale ICCV pe tema pandemiei este oglindit în cele peste 9.300 de descărcări de pe Biblioteca Virtuală de Sociologie.

Obiective de cercetare

1) ICCV studiază, de peste 30 de ani, condiţiile şi calitatea vieţii oamenilor, acumulând o bază istorică de date despre cum trăiesc românii. În contextul pandemiei, ne-au interesat evaluările pe care le fac oamenii raportului dintre veniturile şi cheltuielile gospodăriei (bunăstarea subiectivă), satisfacţia lor cu viaţa şi cu sănătatea.

2) În ultimul an au avut loc dezbateri aprinse cu privire la natura pandemiei şi a virusului care o provoacă, precum şi a căilor de ieşire din criza sanitară pe care a provocat-o. Au formulat diverse opinii medici, experţi în politici de sănătate, politicieni, jurnalişti şi alţi formatori de opinie. Au circulat informaţii adevărate, dar

şi false. În societate există o paletă largă de opinii, care afirmă că virusul există sau nu, e periculos sau mai puţin periculos, că vaccinarea este sau nu este utilă etc. O sursă de variaţie a opiniilor o constituie, desigur, gradul de informare al oamenilor precum şi natura informaţiilor la care sunt expuşi. Unii îşi bazează opiniile pe informaţiile provenind din variate surse, alţii pe informaţii provenite din experienţa personală. Acest tip de experienţe cu boala ne-au interesat în cadrul sondajului. În această direcţie, obiectivele specifice de cercetare au inclus: evaluarea gravităţii bolii, a felului în care se transmite (mai uşor sau mai greu), dacă au avut contact direct sau indirect cu boala, precum şi estimarea duratei pandemiei.

3) În condiţiile crizei sociale provocate de criza sanitară, coeziunea socială şi solidaritatea din societatea românească au crescut sau au scăzut? Dintre indicatorii numeroşi ai relaţiilor sociale, cercetarea a vizat: încrederea între oameni, sprijinul reciproc, respectarea normelor sociale (relevante pentru măsurile de restricţie impuse prin starea de urgenţă şi, mai apoi, de alertă) şi solidaritatea. Acestora li se adaugă măsurarea sentimentului de singurătate în anul scurs de la începutul pandemiei.

4) Încă de la debutul campaniei de vaccinare s-au iscat numeroase controverse privind vaccinarea ca mijloc de combatere a pandemiei COVID-19. Suportul social pentru vaccinare are, în mod evident, un impact decisiv asupra succesului campaniei şi, pe cale de consecinţă, reducerea infectărilor şi deceselor asociate COVID-19. De aceea ne-a interesat ce gândesc oamenii despre vaccinarea împotriva noului coronavirus. Pentru aceasta am folosit preponderent întrebări indirecte, semi-proiective, care au rolul de a reduce eroarea de răspuns, respectiv a răspunsurilor conformiste, nesincere. Le-am cerut oamenilor să evalueze amplitudinea curentului din societate care acceptă vaccinarea împotriva COVID-19 şi a motivelor care-i fac pe unii oameni să respingă vaccinarea. La final, subiecţii au fost întrebaţi ce recomandare ar face unei persoane apropiate: să se vaccineze sau să nu se vaccineze.

Metodologie

Universul cercetării a inclus ansamblul persoanelor adulte neinstituţionalizate, rezidente în România. Pe baza rezultatelor recensământului populaţiei din 2011, a fost proiectat un eşantion multistadial, probabilist. Baza de eşantionare a fost constituită din utilizatorii de telefonie mobilă şi fixă. Au fost intervievate 1.023 de persoane. Eşantionul a fost validat pe baza datelor recensământului populaţiei din 2011 şi este reprezentativ pentru populaţia adultă neinstituţionalizată a României. La un grad de încredere de 95%, marja de eroare este de +/- 3,1% la nivelul întregului eşantion. Metoda de culegere a datelor a constat în interviuri telefonice cu selecţia subiecţilor asistată de calculator (CATI), în conformitate cu prevederile GDPR şi ale legislaţiei privind protecţia datelor personale. Datele au fost culese în perioada 18-25 şi 28-31 mai de către Elicom. Baza de date nu a fost ponderată.

Chestionarul a fost construit astfel încât:

1) să fie un instrument care să aducă informaţii de maximă acurateţe, suficiente şi adecvate realizării obiectivelor cercetării;
2) să fie adaptat interviului telefonic ca formulare şi număr al întrebărilor.

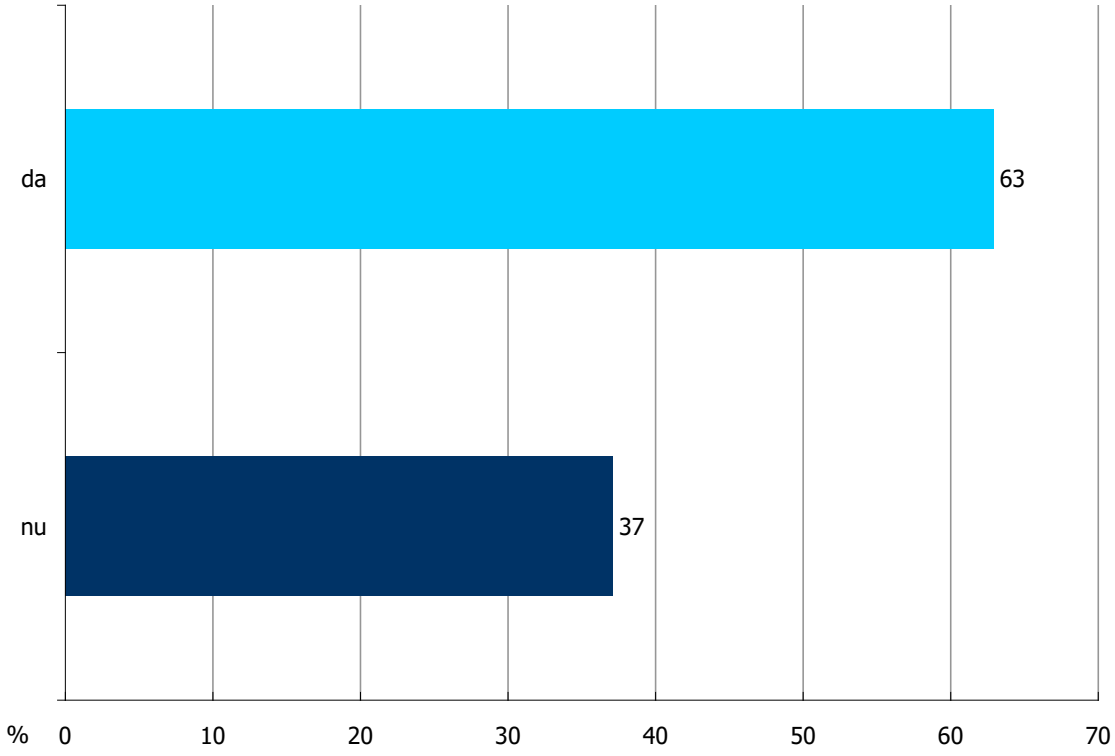
Chestionarul a avut 24 de itemi (întrebări închise şi deschise). Datorită dezbaterilor publice din ultimele luni „vaccinarea” este percepută de populaţie drept o normă socială. Pentru a evita

erorile de răspuns generate de adaptarea la această normă, am folosit întrebări indirecte, semi-proiective, pentru a surprinde atitudinea faţă de vaccinare. Pentru a identifica motivele care determină pe oameni să nu se vaccineze, am folosit o întrebare deschisă. Chestionarul a fost testat într-o pre-anchetă, care l-a validat metodologic. Operatorii de interviu, profesionişti cu experienţă în realizarea de interviuri telefonice au fost instruiţi la sediul Elicom.

Noul coronavirus şi pandemia COVID-19

O majoritate clară dintre cetăţeni (63%) au avut contact indirect cu noul coronavirus. Mai mult de trei din cinci români cunosc cel puţin o persoană din jurul lor - dintre rude, prieteni, colegi de muncă, vecini sau cunoştinţe - care a fost infectată cu noul coronavirus (**Figura 1**). Proporţii mai ridicate de cetăţeni care au avut contact indirect cu noul coronavirus se întâlnesc în mediul urban (72%), între persoanele în vârstă de 35-49 de ani (72%), între persoanele cu studii superioare (89%) şi în gospodării cu bunăstare subiectivă (70%). De asemenea, în jur de 15% dintre români afirmă că au fost infectaţi cu noul coronavirus.

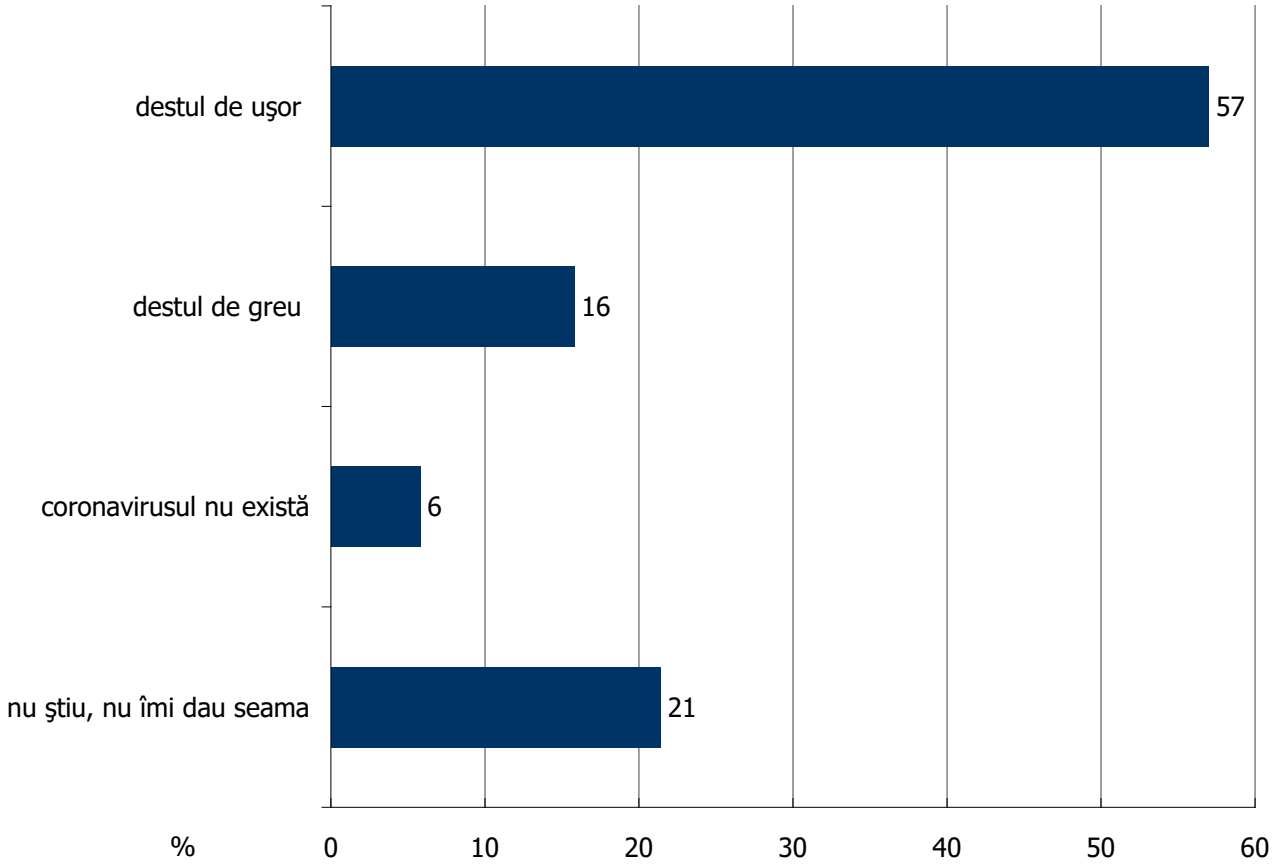
Figura 1. Cunoaşteţi cel puţin o persoană dintre cele din jurul dvs. - rude, prieteni, colegi de muncă, vecini, cunoştinţe - care a fost infectată cu noul coronavirus?

Evaluările populaţiei României în privinţa felului în care se transmite noul coronavirus converg, în majoritate de 57%, spre ideea că acesta se transmite destul de uşor de la om la om. O minoritate de circa 16% susţine că noul coronavirus se transmite destul de greu de la om la om.

Deşi reprezintă o proporţie scăzută între cetăţenii României (6%), există şi un segment de populaţie, de cel puţin 800.000-900.000 de persoane, care afirmă deschis că nu există noul coronavirus. Caracterul de opoziţie faţă de curentul majoritar de opinie nu exclude posibilitatea ca segmentul de populaţie care susţine ideea inexistenţei noului coronavirus să fie mai amplu, iar unii oameni să evite să afirme deschis ceea ce gândesc. De altfel, ceva mai mult de o cincime dintre români evită să pronunţe în mod deschis în privinţa felului în care se transmite noul coronavirus (**Figura 2**).

Figura 2. După părerea dvs., cât de uşor se transmite noul coronavirus de la om la om?

Evaluările populaţiei în privinţa gravităţii infecţiei cauzate de către noul coronavirus au avut la bază comparaţia cu gripa. Rezultatele cercetării denotă existenţa a două curente majore de opinie.

Cei mai mulţi dintre români (42%) cred că infecţia provocată de noul coronavirus este mai gravă decât gripa. Opinia respectivă este cel mai larg împărtăşită (71%) în rândul populaţiei vârstnice, de 65 de ani şi peste. 14% dintre cetăţeni cred că infecţia cu noul coronavirus este la fel de gravă ca gripa şi numai 4% cred că este mai puţin gravă decât gripa. Un punct de vedere mai nuanţat, potrivit căruia gravitatea infecţiei cu noul coronavirus diferă de la om la om, este împărtăşit de circa 40% din populaţie (**Figura 3**).

Aproape jumătate dintre români (47%) cred că pandemia COVID-19 va mai dura cel puţin 2-3 ani. Acest curent de opinie este dominant în toate categoriile socio-demografice. În schimb, aproape 30% dintre cetăţeni sunt încrezători că pandemia se va încheia în anul 2021. Circa o pătrime din populaţie crede că pandemia va dura până anul viitor (**Figura 4**).

Figura 3. În opinia dvs., prin comparaţie cu gripa, cât de gravă este infecţia provocată de noul coronavirus?

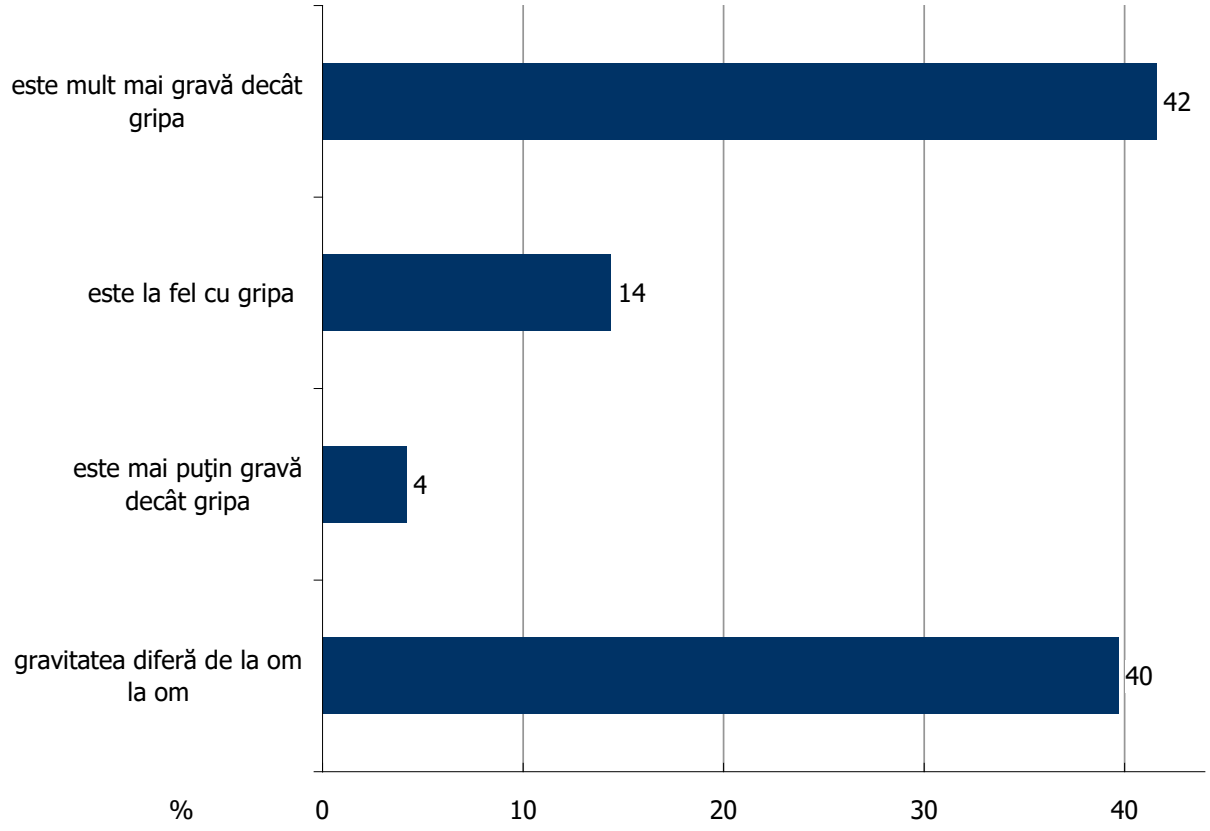
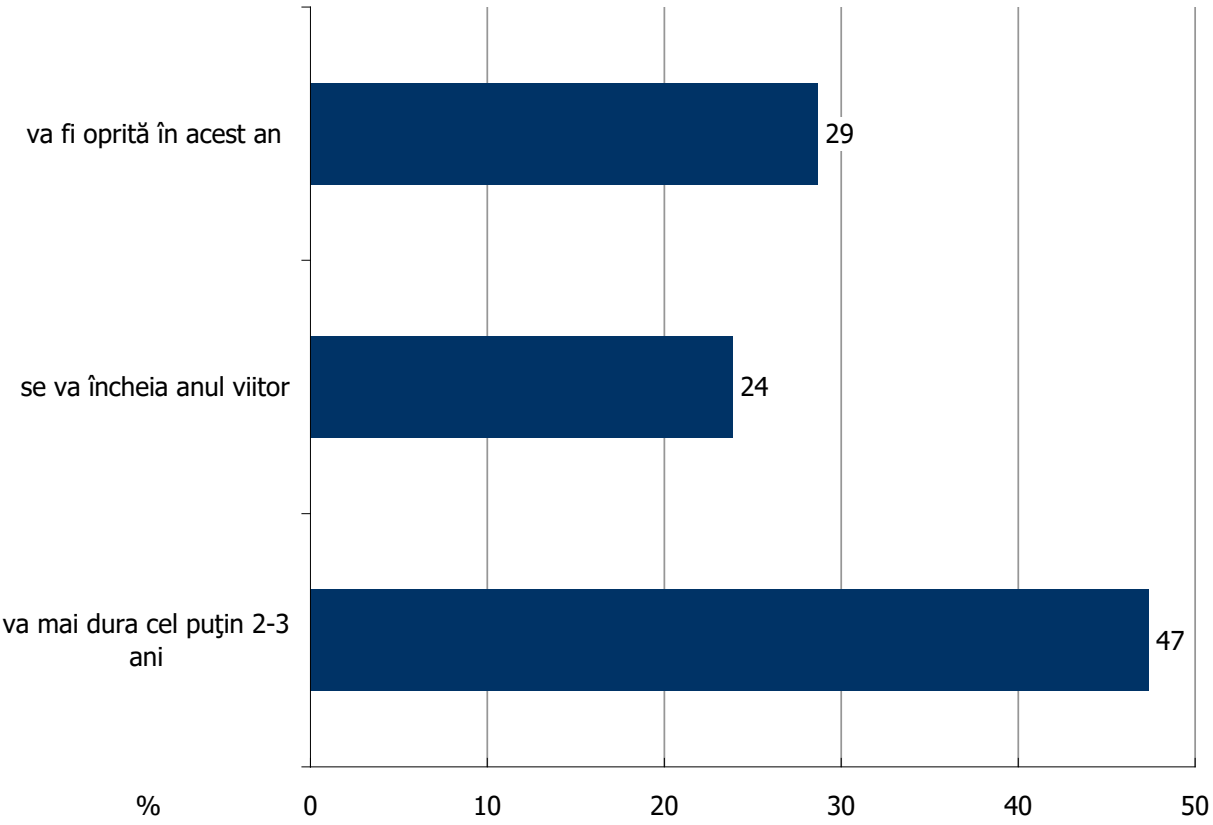

Figura 4. În opinia dvs, cât va dura pandemia COVID-19?

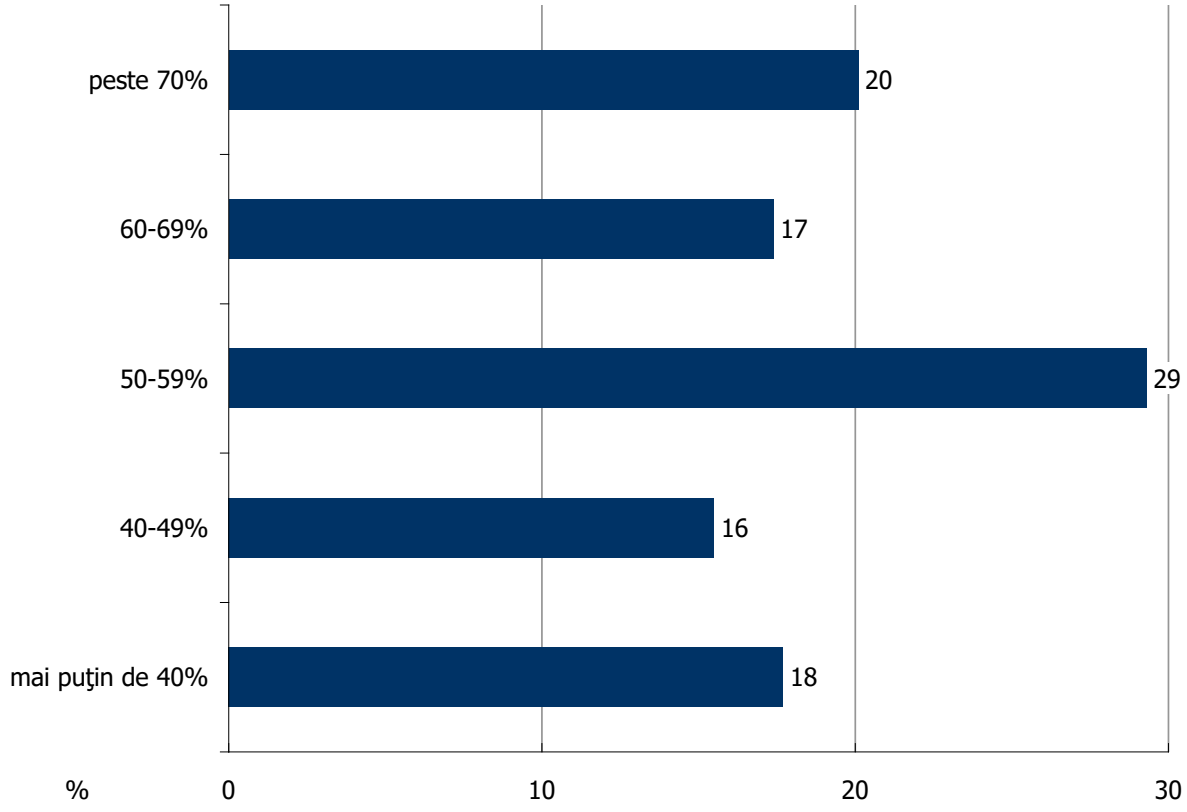

Vaccinarea împotriva COVID-19

Potrivit cercetării realizate de ICCV şi Elicom, există trei curente de opinie în populaţie cu privire la proporţia populaţiei adulte care se va vaccina împotriva noului coronavirus: pesimiştii, moderaţii şi optimiştii.

Pesimiştii formează circa o treime din populaţie (34%). Aceştia se aşteaptă ca mai puţin de jumătate dintre adulţi să se vaccineze în acest an. Optimiştii, care reprezintă ceva mai mult de o treime din populaţie (37%), estimează că se vor vaccina în acest an peste 60% din adulţii eligibili pentru vaccinare. În sfârşit, moderaţii – aproape trei din zece persoane (29%) – susţin că în acest an se vor vaccina între 50% şi 59% din populaţia adultă (**Figura 5**). În întregul eşantion, media estimărilor subiecţilor cu privire la proporţia populaţiei adulte a României care se va vaccina în acest an este de 52%. Această valoare este întărită de faptul că mai mult de jumătate (56%) dintre subiecţii cercetării ar recomanda unei persoane apropiate să se vaccineze.

Figura 5. **După părerea dvs., ce proporţie din populaţia adultă a României se va vaccina în acest an împotriva COVID-19?**

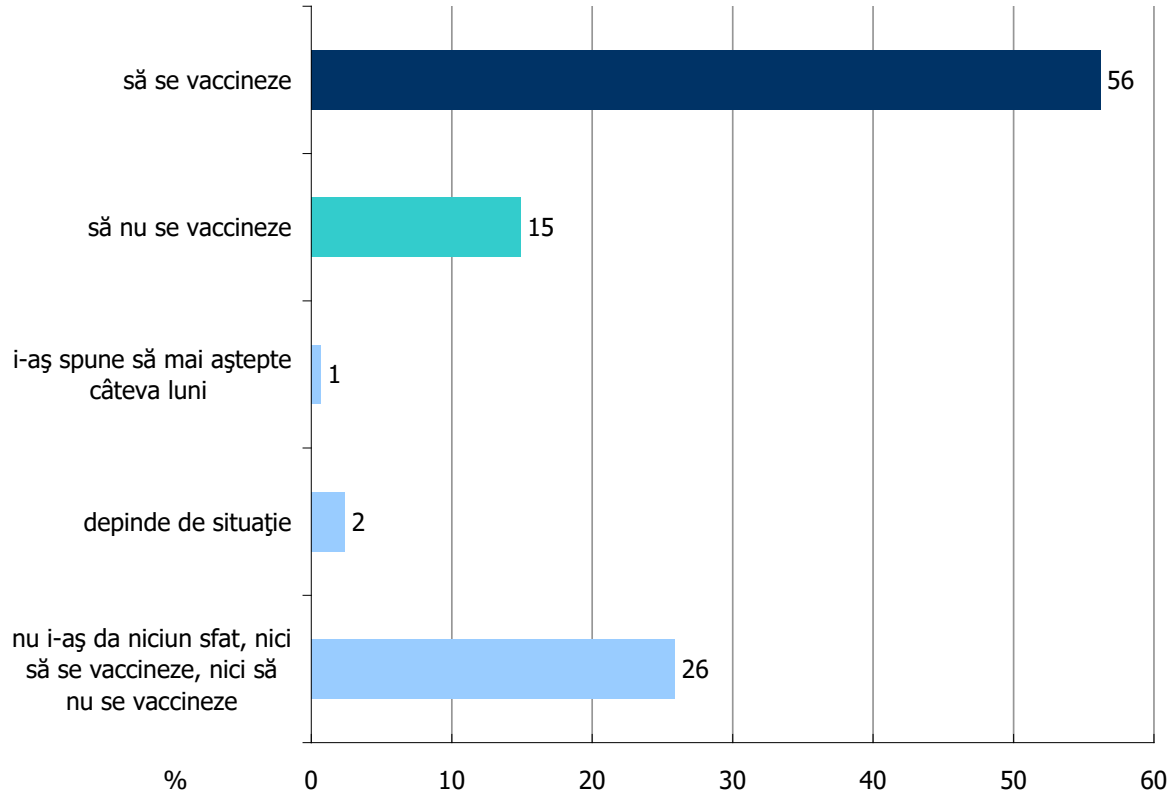

Dacă obstacolele din calea vaccinării (distanţa faţă de centrele de vaccinare, obstacole psihologice, cognitive) ar fi eliminate, pe baza datelor de sondaj estimăm că între 55% şi 59% din populaţia adultă rezidentă s-ar vaccina în acest an.

Dacă ar avea posibilitatea, ceva mai mult de jumătate (56%) dintre cetăţeni ar recomanda unei persoane apropiate să se vaccineze împotriva noului coronavirus. Categoriile de populaţie cele mai favorabile vaccinării sunt vârstnicii (67%) şi persoanele cu studii superioare (67%).

Cei care nu ar face o asemenea recomandare se împart în două categorii. Pe de o parte, sunt cei care evită o recomandare fermă într-un sens sau altul. Circa trei din zece persoane nu ar da niciun sfat (26%), ar spune să mai aştepte câteva luni (1%) ori declară că recomandarea depinde de situaţie (2%). Există şi o a treia categorie, care se opune vaccinării şi ar recomanda apropiaţilor să nu se vaccineze. Proporţia acestora este de circa 15%, adică peste 2 milioane de persoane din toate straturile sociale (**Figura 6**).

Figura 6. Dvs. aţi recomanda unei persoane apropiate să se vaccineze sau să nu se vaccineze (împotriva COVID-19)?

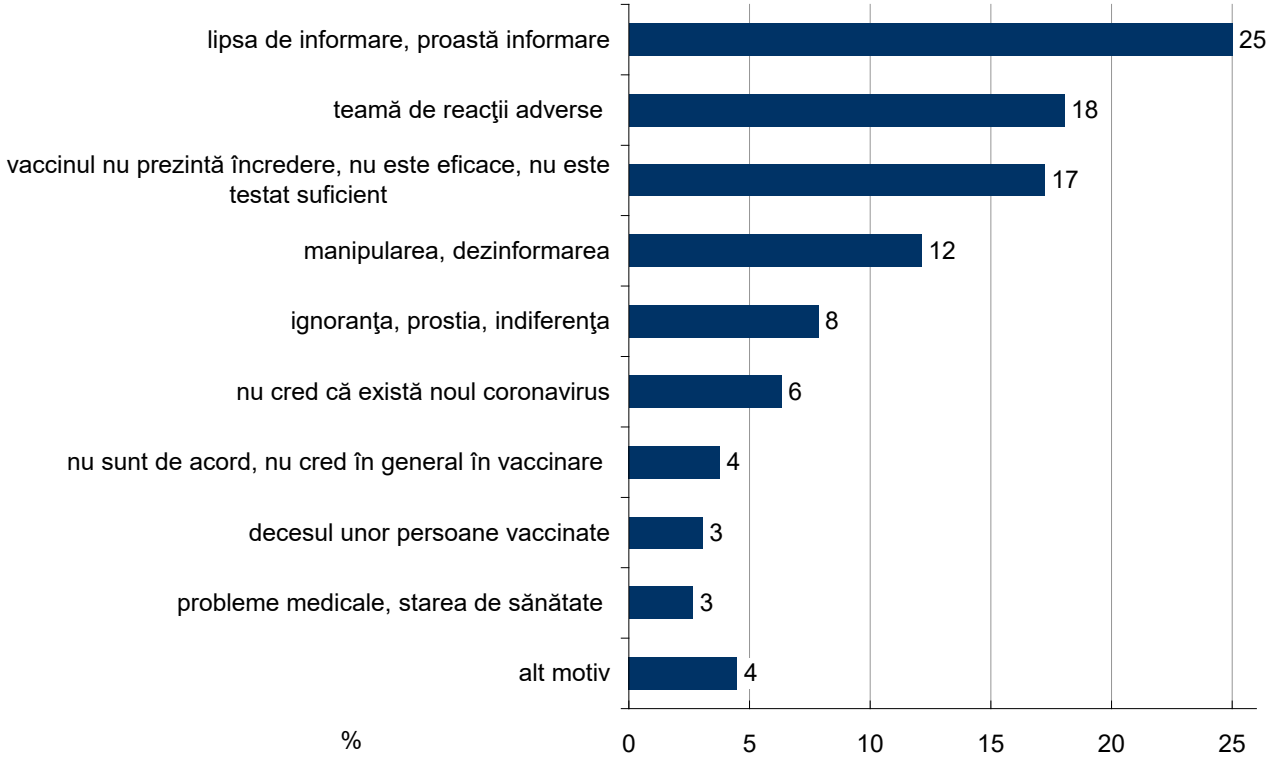
Pentru identificarea motivaţiei împotriva vaccinării metodologia cercetării a prevăzut utilizarea de întrebări indirecte, semi-proiective, care au rolul de a reduce eroarea de răspuns, respectiv a răspunsurilor conformiste, nesincere. Subiecţii sondajului realizat de ICCV şi Elicom au oferit răspunsuri la întrebarea deschisă „În opinia dvs., ce îi face pe unii oameni să nu se vaccineze împotriva COVID-19?”. Răspunsurile pot fi încadrate în două mari categorii.

O primă categorie, care grupează opţiunile a 44% dintre respondenţi, include drept motivaţii lipsa de informare, proasta informare, manipularea sau dezinformarea (36%), precum şi ignoranţa, prostia şi indiferenţa (8%).

A doua categorie, care grupează atitudini rezervate sau ostile vaccinării (48%), include drept motive: teama de reacţii adverse la vaccinare, inclusiv de moarte (21%), neîncrederea în serurile anti-COVID-19 (nu sunt eficace, nu sunt testate suficient - 17%), neîncrederea generală în vaccinare (4%); acestora li se adaugă şi motivaţia inexistenţei noului coronavirus

(6%). Această ultimă motivaţie descrie o grupare de oameni, redusă ca proporţie, dar suficient de numeroasă (peste 800.000 de persoane) şi de activă pentru a-şi face simţită prezenţa (**Figura 7**).

Figura 7. În opinia dvs., ce îi face pe unii oameni să nu se vaccineze împotriva COVID-19?

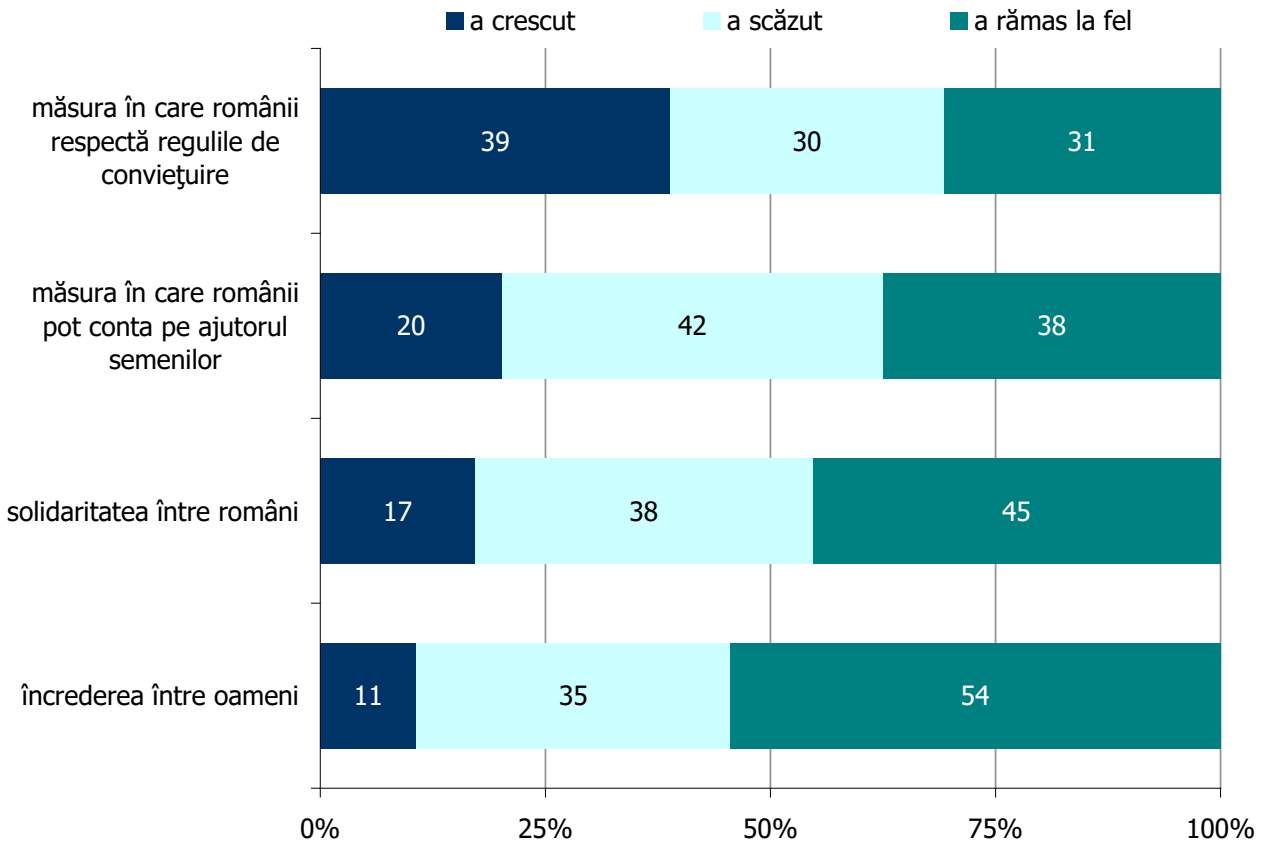
Efectele pandemiei asupra coeziunii sociale

Opinia publică este fragmentată când evaluează efectele pandemiei COVID-19 asupra coeziunii sociale, a relaţiilor din oameni şi a climatului social. Un segment larg (între 45 şi 69%) din populaţie observă schimbările sociale pe care le-a produs pandemia, numai că direcţia acestora este descrisă în mod diferit. La polul opus se află curentul de opinie care susţine stabilitatea climatului social. Oamenii sunt coerenţi în evaluările pe care le fac coeziunii sociale.

Aproape 40% dintre români susţin că gradul de respectare a regulilor de convieţuire a crescut în perioada pandemiei COVID-19 în comparaţie cu anii anteriori, conform rezultatelor sondajului de opinie realizat de ICCV şi Elicom. Proporţii relativ egale din populaţie afirmă contrariul: 30% susţin că gradul de respectare a normelor sociale a scăzut, iar 31% că a rămas neschimbat (**Figura 8**). Percepţia climatului de respectare a normelor sociale este influenţată de nivelul de educaţie: absolvenţii de învăţământ superior susţin într-o mai mare măsură (52%) că gradul respectării regulilor de convieţuire a crescut. Aceeaşi înclinaţie spre evaluări pozitive se regăseşte şi la persoanele care trăiesc în gospodării mai prospere (42%).

Mai mult de 4 din 10 persoane (42%) cred că măsura în care românii pot conta pe ajutorul semenilor a scăzut în pandemie. O proporţie apropiată (38%) susţine că nu s-a schimbat nimic în privinţa spiritului de ajutorare, iar numai o cincime din populaţie consideră că a crescut (**Figura 8**).

Figura 8. După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19...?

Cei mai mulţi oameni (45%) cred că solidaritatea între oameni a rămas neschimbată în perioada pandemiei, conform rezultatelor sondajului de opinie realizat de ICCV şi Elicom. Aproape 4 din 10 (38%) români consideră că nivelul de solidaritate din societatea românească a scăzut în ultimul an. La polul opus, mai puţin de o cincime din populaţie (17%) este de părere că nivelul de solidaritate a crescut în perioada pandemiei, comparativ cu anii anteriori. Tinerii (18-34 ani), persoanele cu studii superioare şi cele care provin din gospodăriile mai prospere observă mai frecvent decât alte categorii că solidaritatea între oameni a scăzut în perioada pandemiei (**Figura 8**).

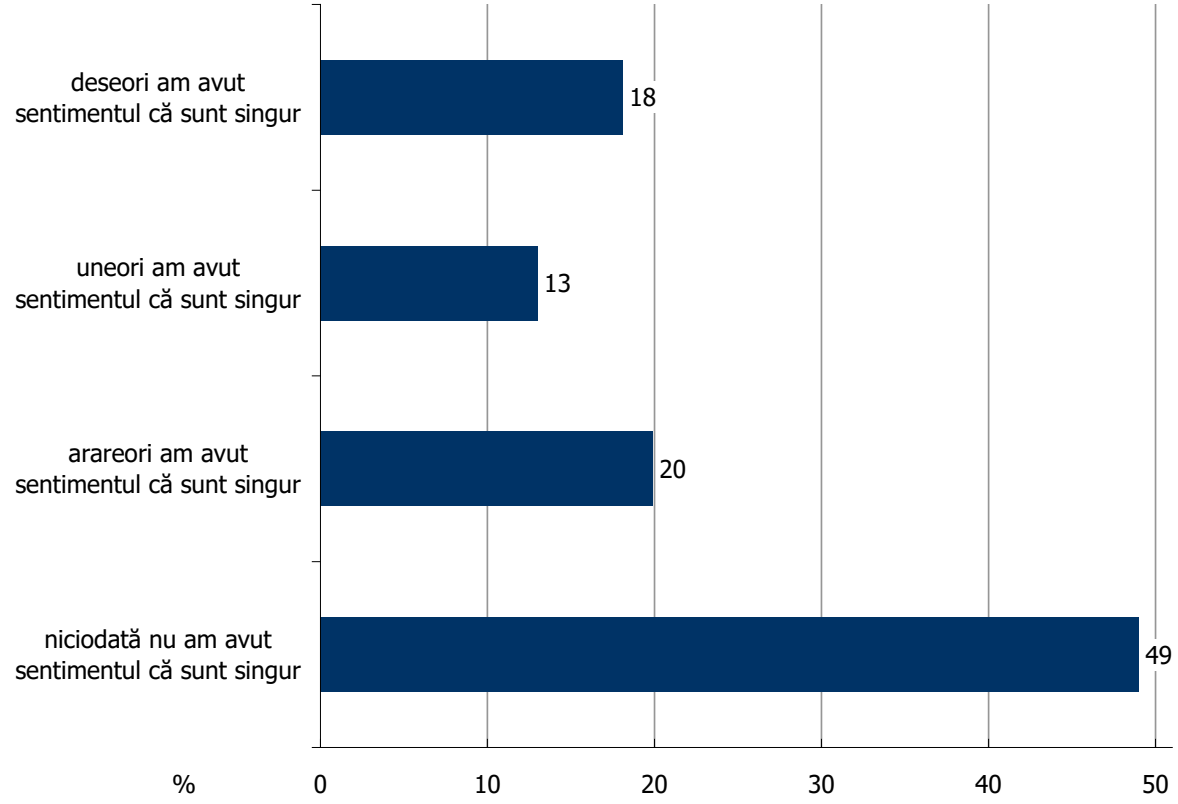
Majoritatea cetăţenilor (54%) cred că încrederea între oameni nu s-a schimbat în perioada pandemiei, comparativ cu anii anteriori. Circa o treime din populaţie (35%) consideră că încrederea între oameni a scăzut în vremea pandemiei şi numai 11% dintre români cred că încrederea a crescut. Tinerii, persoanele cu studii elementare şi persoanele din gospodării prospere reprezintă categoriile din populaţie în care proporţia acelora care afirmă că încrederea a scăzut este mai ridicată (**Figura 8**).

Populaţia este divizată când evaluează efectele izolării sociale în pandemie: aproape jumătate din populaţie (49%) crede că nu s-a schimbat nimic în relaţiile dintre oameni; ceilalţi (51%) au trăit cu frecvenţă variabilă sentimentul că sunt singuri în faţa problemelor vieţii (**Figura 9**). Între aceştia, aproape o cincime dintre români (18%) declară că deseori au avut un sentiment de însingurare în perioada pandemiei.

Efectele societale ale izolării sociale, ale sentimentului de însingurare, reprezintă fenomene larg studiate în sociologie. Autori clasici, precum Emile Durkheim[1], au identificat drept efecte anomia socială, respectiv slăbirea sau chiar absenţa normelor sau valorilor sociale, precum şi agravarea sau crearea unor probleme de sănătate, inclusiv sănătate mintală.

Sentimentul de singurătate în faţa problemelor vieţii este împărtăşit mai frecvent de locuitorii satelor, de vârstnici, de persoanele cu studii medii şi de cele din gospodării cu venituri scăzute. Relaxarea măsurilor de combatere a pandemiei este mai puţin în măsură să schimbe viaţa acestor oameni în comparaţie cu persoanele tinere, din marile aglomerări urbane şi cu venituri peste medie. Pe de altă parte, aceste din urmă categorii sunt şi cele care se pot bucura în cel mai mare grad de măsurile de relaxare.

Figura 9. În perioada pandemiei din ultimul an, cât de des aţi trăit sentimentul să sunteţi singur în faţa problemelor vieţii?

În situaţii de criză socială, unele societăţi cunosc o creştere a nivelului de coeziune, altele o scădere. Societatea românească face parte din a doua categorie. Erodarea legăturilor dintre oameni conduce şi la scăderea nivelului de încredere socială. Una dintre consecinţe constă în reducerea sprijinului din partea populaţiei pentru măsurile de restrângere a circulaţiei şi de distanţare fizică, menite a combate răspândirea pandemiei.

[1] Emile Drukheim. *Sinuciderea. Studiu sociologic*, Bucureşti: Antet, 2005. Prima ediţie în limba franceză datează din 1897.

În loc de încheiere

Pandemia provocată de noul coronavirus va lăsa urme adânci în organizarea şi funcţionarea societăţii româneşti, în viaţa oamenilor şi în relaţiile dintre ei. Înţelegerea problemelor şi direcţiei schimbărilor sociale impune realizarea de cercetări sociologice, care să crească nivelul cunoaşterii de sine al societăţii româneşti şi să ajute la fundamentarea politicilor publice.

După mai mult de un an de la apariţia şi răspândirea unei noi boli, românii au reprezentări sociale cristalizate despre pandemie, idei, atitudini şi motive care le determină comportamentul. Cercetarea de faţă a adus la lumină, în limita resurselor disponibile, aceste reprezentări sociale. Datele de opinie prezentate în acest raport trebuie privite ţinând cont de limitările lor inerente. În primul rând, acestea au la bază niveluri foarte diferite în populaţie de cunoaştere şi înţelegere a unor noţiuni. Altfel spus, aceeaşi întrebare sau acelaşi cuvânt poate avea înţelesuri diferite pentru persoane diferite. Din acest motiv, opinia sau răspunsurile subiecţilor la sondajele de opinie prezintă mai degrabă un caracter brut, cu o anumită doză de superficialitate. Faţă de aspecte ale aceluiaşi subiect ori eveniment, oamenii pot avea păreri sau chiar emoţii contradictorii. În multe situaţii, răspunsurile subiecţilor au la bază considerentele care le sunt cele mai apropiate la acel moment sau primele idei care le vin în minte.[2]

În ceea ce priveşte reprezentările sociale despre pandemia COVID-19, majoritatea populaţiei este conştientă de gravitatea bolii şi consideră că pandemia nu va lua sfârşit prea curând. De asemenea, o majoritate apreciabilă, de aproape două treimi, a avut contact indirect cu noul coronavirus. Altfel spus, în formarea percepţiilor, atitudinilor şi evaluărilor faţă de pandemie, majoritatea oamenilor au la dispoziţie şi propria experienţă, care se adaugă mesajelor din media şi de pe reţelele sociale.

În privinţa vaccinării împotriva COVID-19, media estimărilor subiecţilor cu privire la proporţia populaţiei adulte a României care se va vaccina în anul 2021 este de 52%. Acest prag, de ceva mai mult de jumătate din populaţia adultă, este întărit de faptul că mai mult de jumătate (56%) dintre subiecţii cercetării ar recomanda unei persoane apropiate să se vaccineze.

Succesul campaniei de vaccinare va depinde, în definitiv, de suportul din partea populaţiei. Cercetarea de faţă şi-a propus să aducă la lumină ceea ce gândesc oamenii despre motivele de respingere a vaccinării. Pentru aceasta am folosit o întrebare indirectă, semi-proiectivă, deschisă (fără răspunsuri standardizate din care respondentul să aleagă), menită a reduce eroarea de răspuns, adică a răspunsurilor conformiste, nesincere pe o temă sensibilă. Rezultatele indică nevoia unei comunicări publice mai bune, cantitativ şi calitativ, care să prevină dezinformarea şi manipularea. Natura provocării din calea campaniei de vaccinare este ilustrată de faptul că aproape jumătate dintre respondenţi au identificat drept motivaţie a respingerii atitudini rezervate sau ostile vaccinării, la care se adaugă şi ideea inexistenţei noului coronavirus.

[2] A se vedea şi în John Zaller. *The Nature and Origins of Mass Opinion*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992.

În situaţii de criză socială, unele societăţi cunosc o creştere a nivelului de coeziune, altele o scădere. Societatea românească face parte din a doua categorie. La mai bine de un an şi 3 luni de la debutul pandemiei COVID-19, ţesutul social se resimte. Organismul social al României este vlăguit. Altfel spus, suntem o societate mai puţin rezilientă. Scăderea coeziunii şi solidarităţii, creşterea neîncrederii sunt semne ale unei tensiuni sociale în creştere, care se adaugă unui fond de inegalităţi economice şi sociale care îşi au rădăcinile în perioada de tranziţie.

În ultimul an şi jumătate s-au făcut şi continuă să se facă multe ipoteze despre pandemie şi despre comportamentul (colectiv şi individual) al oamenilor. Acestea rămân simple speculaţii fără informaţiile produse de cercetare. În ultimul an, ICCV a realizat mai multe rapoarte despre consecinţele sociale ale pandemiei şi opţiunile în formularea politicilor de răspuns. Tocmai pentru că societatea românească se confruntă cu o criză atotcuprinzătoare, multidimensională, o adevărată „lebădă neagră”, este nevoie ca politicile de combatere a pandemiei şi efectelor sale să fie fundamentate pe date şi cercetare ştiinţifică.

Rezultate generale

Din cauza rotunjirii procentelor, suma lor poate fi mai mare sau mai mică de 100% în tabelele de prezentare a rezultatelor cercetării.

În general vorbind, cât de mulţumit sunteţi cu viaţa dvs.?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
foarte mulţumit	26	26
destul de mulţumit	50	50
nici mulţumit, nici nemulţumit	13	13
destul de nemulţumit	7	7
foarte nemulţumit	4	4
NS	0	

Notă: NS – nu ştiu; NR – nu răspund.

Cât de mulţumit sunteţi cu starea dvs. de sănătate?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
foarte mulţumit	28	28
destul de mulţumit	53	53
destul de nemulţumit	14	14
foarte nemulţumit	4	4
NS	0	

Cunoaşteţi cel puţin o persoană dintre cele din jurul dvs. – rude, prieteni, colegi de muncă, vecini, cunoştinţe, – care a fost infectată cu noul coronavirus?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
da	63	63
nu	37	37
NS, NR.	0	

Dar dvs. aţi fost infectat cu noul coronavirus?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
da	15	16
nu	83	84
NS, NR.	2	

După părerea dvs., cât de uşor se transmite noul coronavirus de la om la om?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
destul de uşor	56	73
destul de greu	16	20
coronavirusul nu există	6	7
nu ştiu, nu îmi dau seama	21	
NR	1	

În opinia dvs., prin comparaţie cu gripa, cât de gravă este infecţia provocată de noul coronavirus?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
este mult mai gravă decât gripa	38	42
este la fel cu gripa	13	14
este mai puţin gravă decât gripa	4	4
gravitatea diferă de la om la om	37	40
nu ştiu, nu îmi dau seama	7	
NR	1	

După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, măsura în care românii respectă regulile de convieţuire a crescut, a scăzut sau a rămas la fel?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
a crescut	37	39
a scăzut	28	30
a rămas la fel	29	31
NS	6	
NR	0	

După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, solidaritatea între români a crescut, a scăzut sau a rămas la fel?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
a crescut	16	17
a scăzut	35	38
a rămas la fel	43	45
NS	6	
NR	0	

După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, încrederea între oameni a crescut, a scăzut sau a rămas la fel?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
a crescut	10	11
a scăzut	33	35
a rămas la fel	52	54
NS	4	
NR	1	

După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, măsura în care românii pot conta pe ajutorul semenilor a crescut, a scăzut sau a rămas la fel?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
a crescut	19	20
a scăzut	39	42
a rămas la fel	35	38
NS	6	
NR	1	

În perioada pandemiei din ultimul an, cât de des aţi trăit sentimentul să sunteţi singur în faţa problemelor vieţii?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
deseori am avut sentimentul că sunt singur	18	18
uneori am avut sentimentul că sunt singur	13	13
arareori am avut sentimentul că sunt singur	20	20
niciodată nu am avut sentimentul că sunt singur	48	49
NS, NR.	1	

În opinia dvs., cât va dura pandemia COVID-19?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
va fi oprită în acest an	24	29
se va încheia anul viitor	20	24
va mai dura cel puţin 2-3 ani	41	47
NS, NR.	15	

După părerea dvs., ce proporţie din populaţia adultă a României se va vaccina în acest an împotriva COVID-19?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
mai puţin de 40%	16	18
40-49%	14	16
50-59%	26	29
60-69%	16	17
70% şi peste	18	20
NS, NR.	10	
medie		51,2
mediană		50
mod		50
abatere standard		17,86

În opinia dvs., ce îi face pe unii oameni să nu se vaccineze împotriva COVID-19?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
lipsa de informare, proastă informare	23	24
teamă de reacţii adverse	17	18
vaccinul nu prezintă încredere, nu este eficace, nu este testat suficient	17	17
manipularea, dezinformarea	12	12
ignoranţa, prostia, indiferenţa	8	8
nu cred că există noul coronavirus	6	6
nu sunt de acord cu sau nu cred în general în vaccinare	4	4
decesul unor persoane vaccinate	3	3
probleme medicale, starea de sănătate	3	3
alt motiv	4	5
NS, NR.	4	

Dvs. aţi recomanda unei persoane apropiate să se vaccineze sau să nu se vaccineze?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
să se vaccineze	56	56
să nu se vaccineze	15	15
i-aş spune să mai aştepte câteva luni	1	1
depinde de situaţie	2	2
nu i-aş da niciun sfat, nici să se vaccineze, nici să nu se vaccineze	26	26
NS, NR.	1	

Cum estimaţi veniturile totale ale familiei dvs. în raport cu necesităţile?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
nu ne ajung nici pentru strictul necesar	9	9
ne ajung numai pentru strictul necesar	22	23
ne ajung pentru un trai decent, dar nu ne putem permite cumpărarea unor obiecte mai scumpe	36	36
reuşim să cumpărăm şi unele obiecte mai scumpe, dar cu eforturi	20	20
reuşim să avem tot ce ne trebuie, fără mari eforturi	12	12
NS, NR.	0,8	

Dvs. personal utilizaţi Facebook?

	total răspunsuri	răspunsuri valide
da	73	73
nu	27	27
NS, NR.	0	

Variaţia răspunsurilor în funcţie de caracteristici socio-demografice

Din cauza rotunjirii procentelor, suma lor poate fi mai mare sau mai mică de 100% în tabelele de prezentare a rezultatelor cercetării.

În general vorbind, cât de mulţumit sunteţi cu viaţa dvs.?

	total	urban	rural
foarte mulţumit	26	28	26
destul de mulţumit	50	50	51
nici mulţumit, nici nemulţumit	13	12	15
destul de nemulţumit	7	7	8
foarte nemulţumit	4	3	4

	total	bărbaţi	femei
foarte mulţumit	26	30	22
destul de mulţumit	50	49	51
nici mulţumit, nici nemulţumit	13	10	16
destul de nemulţumit	7	7	8
foarte nemulţumit	4	4	3

	total	18-34	35-49	50-64	65+
foarte mulţumit	26	36	29	22	12
destul de mulţumit	50	51	55	46	47
nici mulţumit, nici nemulţumit	13	9	9	16	21
destul de nemulţumit	7	2	5	10	14
foarte nemulţumit	4	2	2	6	6

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
foarte mulţumit	26	19	25	35
destul de mulţumit	50	50	49	53
nici mulţumit, nici nemulţumit	13	14	15	6
destul de nemulţumit	7	10	7	4
foarte nemulţumit	4	6	4	2

Notă: categoria studii elementare include şi persoanele fără şcoală

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
foarte mulţumit	26	13	32
destul de mulţumit	50	42	54
nici mulţumit, nici nemulţumit	13	22	9
destul de nemulţumit	7	16	3
foarte nemulţumit	4	7	2

	total	cont FB	fără cont FB
foarte mulţumit	26	28	20
destul de mulţumit	50	51	47
nici mulţumit, nici nemulţumit	13	13	15
destul de nemulţumit	7	5	12
foarte nemulţumit	4	3	6

FB - Facebook

Cât de mulţumit sunteţi cu starea dvs. de sănătate?

	total	urban	rural
foarte mulţumit	29	32	23
destul de mulţumit	53	54	51
destul de nemulţumit	14	10	20
foarte nemulţumit	4	4	5

	total	bărbaţi	femei
foarte mulţumit	29	33	24
destul de mulţumit	53	52	53
destul de nemulţumit	14	11	18
foarte nemulţumit	4	4	5

	total	18-34	35-49	50-64	65+
foarte mulţumit	29	43	31	21	29
destul de mulţumit	53	50	56	58	53
destul de nemulţumit	14	5	10	16	14
foarte nemulţumit	4	2	3	5	4

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
foarte mulţumit	29	25	27	38
destul de mulţumit	53	34	55	52
destul de nemulţumit	14	30	14	8
foarte nemulţumit	4	10	4	2

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
foarte mulţumit	29	18	33
destul de mulţumit	53	49	55
destul de nemulţumit	14	26	9
foarte nemulţumit	4	7	3

	total	cont FB	fără cont FB
foarte mulţumit	29	31	21
destul de mulţumit	53	55	48
destul de nemulţumit	14	12	22
foarte nemulţumit	4	3	9

Cunoaşteţi cel puţin o persoană dintre cele din jurul dvs. - rude, prieteni, colegi de muncă, vecini, cunoştinţe - care a fost infectată cu noul coronavirus?

	total	urban	rural
da	63	72	52
nu	37	28	48

	total	bărbaţi	femei
da	63	64	62
nu	37	36	38

	total	18-34	35-49	50-64	65+
da	63	62	72	67	48
nu	37	38	28	33	52

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
da	63	31	61	89
nu	37	69	39	11

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
da	63	48	70
nu	37	52	30

	total	cont FB	fără cont FB
da	63	64	60
nu	37	36	40

Dar dvs. aţi fost infectat cu noul coronavirus?

	total	urban	rural
da	16	18	13
nu	84	82	87

	total	bărbaţi	femei
da	16	15	16
nu	84	85	84

	total	18-34	35-49	50-64	65+
da	16	14	21	18	10
nu	84	86	79	82	90

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
da	16	10	14	27
nu	84	90	86	73

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
da	16	12	17
nu	84	88	83

	total	cont FB	fără cont FB
da	16	17	14
nu	84	83	86

După părerea dvs., cât de uşor se transmite noul coronavirus de la om la om?

	total	urban	rural
destul de uşor	73	74	71
destul de greu	20	19	21
coronavirusul nu există	7	7	8

	total	bărbaţi	femei
destul de uşor	73	71	73
destul de greu	20	19	22
coronavirusul nu există	7	10	5

	total	18-34	35-49	50-64	65+
destul de uşor	73	66	69	75	84
destul de greu	20	25	23	17	12
coronavirusul nu există	7	9	8	8	4

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
destul de uşor	73	69	71	80
destul de greu	20	16	21	17
coronavirusul nu există	7	15	8	3

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
destul de uşor	72	69	74
destul de greu	20	21	20
coronavirusul nu există	8	10	6

	total	cont FB	fără cont FB
destul de uşor	73	70	80
destul de greu	20	22	15
coronavirusul nu există	7	8	5

În opinia dvs., prin comparaţie cu gripa, cât de gravă este infecţia provocată de noul coronavirus?

	total	urban	rural
este mult mai gravă decât gripa	42	41	43
este la fel cu gripa	14	15	13
este mai puţin gravă decât gripa	4	5	4
gravitatea diferă de la om la om	40	39	40

	total	bărbaţi	femei
este mult mai gravă decât gripa	42	43	40
este la fel cu gripa	14	15	14
este mai puţin gravă decât gripa	4	6	3
gravitatea diferă de la om la om	40	36	43

	total	18-34	35-49	50-64	65+
este mult mai gravă decât gripa	42	24	34	47	71
este la fel cu gripa	14	21	16	12	6
este mai puţin gravă decât gripa	4	5	4	5	2
gravitatea diferă de la om la om	40	50	46	36	21

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
este mult mai gravă decât gripa	42	52	41	41
este la fel cu gripa	14	17	14	15
este mai puţin gravă decât gripa	4	1	4	8
gravitatea diferă de la om la om	40	30	41	36

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
este mult mai gravă decât gripa	42	46	40
este la fel cu gripa	14	16	14
este mai puţin gravă decât gripa	4	4	4
gravitatea diferă de la om la om	40	34	42

	total	cont FB	fără cont FB
este mult mai gravă decât gripa	42	34	63
este la fel cu gripa	14	16	9
este mai puţin gravă decât gripa	4	5	3
gravitatea diferă de la om la om	40	45	25

După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, măsura în care românii respectă regulile de convieţuire a crescut, a scăzut sau a rămas la fel?

	total	urban	rural
a crescut	39	42	35
a scăzut	30	31	30
a rămas la fel	31	27	35

	total	bărbaţi	femei
a crescut	39	41	37
a scăzut	30	30	30
a rămas la fel	31	29	33

	total	18-34	35-49	50-64	65+
a crescut	39	41	40	41	31
a scăzut	30	33	32	29	26
a rămas la fel	31	26	28	30	43

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
a crescut	39	26	37	52
a scăzut	30	36	31	25
a rămas la fel	31	38	32	23

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
a crescut	39	29	43
a scăzut	30	32	30
a rămas la fel	31	39	27

	total	cont FB	fără cont FB
a crescut	39	40	37
a scăzut	30	32	26
a rămas la fel	31	28	37

După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, solidaritatea între români a crescut, a scăzut sau a rămas la fel?

	total	urban	rural
a crescut	17	17	17
a scăzut	38	39	36
a rămas la fel	45	44	47

	total	bărbaţi	femei
a crescut	17	19	16
a scăzut	38	39	36
a rămas la fel	45	42	48

	total	18-34	35-49	50-64	65+
a crescut	17	22	20	14	11
a scăzut	38	42	34	39	33
a rămas la fel	45	36	46	47	56

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
a crescut	17	11	18	18
a scăzut	38	38	37	40
a rămas la fel	45	51	45	42

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
a crescut	17	12	20
a scăzut	37	33	39
a rămas la fel	46	55	41

	total	cont FB	fără cont FB
a crescut	17	17	17
a scăzut	38	38	36
a rămas la fel	45	45	47

După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, încrederea între oameni a crescut, a scăzut sau a rămas la fel?

	total	urban	rural
a crescut	11	9	13
a scăzut	35	35	34
a rămas la fel	54	56	53

	total	bărbaţi	femei
a crescut	11	11	10
a scăzut	35	34	36
a rămas la fel	54	55	54

	total	18-34	35-49	50-64	65+
a crescut	11	11	10	10	13
a scăzut	35	38	33	36	29
a rămas la fel	54	51	57	54	58

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
a crescut	11	13	11	8
a scăzut	35	40	34	37
a rămas la fel	54	47	55	55

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
a crescut	11	8	12
a scăzut	35	31	36
a rămas la fel	54	61	52

	total	cont FB	fără cont FB
a crescut	11	11	11
a scăzut	35	35	35
a rămas la fel	54	54	54

După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19, măsura în care românii pot conta pe ajutorul semenilor a crescut, a scăzut sau a rămas la fel?

	total	urban	rural
a crescut	20	21	19
a scăzut	42	42	42
a rămas la fel	38	36	39

	total	bărbaţi	femei
a crescut	20	21	20
a scăzut	42	41	43
a rămas la fel	38	38	37

	total	18-34	35-49	50-64	65+
a crescut	20	25	21	17	17
a scăzut	42	46	42	39	41
a rămas la fel	38	29	37	44	42

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
a crescut	20	16	20	22
a scăzut	42	45	41	45
a rămas la fel	38	39	38	32

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
a crescut	20	13	23
a scăzut	42	42	42
a rămas la fel	38	45	34

	total	cont FB	fără cont FB
a crescut	20	21	16
a scăzut	42	43	40
a rămas la fel	38	35	44

În perioada pandemiei din ultimul an, cât de des aţi trăit sentimentul să sunteţi singur în faţa problemelor vieţii?

	total	urban	rural
deseori am avut sentimentul că sunt singur	18	16	21
uneori am avut sentimentul că sunt singur	13	13	12
arareori am avut sentimentul că sunt singur	20	19	21
niciodată nu am avut sentimentul că sunt singur	49	52	46

	total	bărbaţi	femei
deseori am avut sentimentul că sunt singur	18	16	20
uneori am avut sentimentul că sunt singur	13	12	14
arareori am avut sentimentul că sunt singur	20	22	18
niciodată nu am avut sentimentul că sunt singur	49	50	48

	total	18-34	35-49	50-64	65+
deseori am avut sentimentul că sunt singur	18	16	14	18	26
uneori am avut sentimentul că sunt singur	13	14	15	12	10
arareori am avut sentimentul că sunt singur	20	22	17	22	17
niciodată nu am avut sentimentul că sunt singur	49	47	53	48	46

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
deseori am avut sentimentul că sunt singur	18	27	18	13
uneori am avut sentimentul că sunt singur	13	6	14	10
arareori am avut sentimentul că sunt singur	20	15	20	20
niciodată nu am avut sentimentul că sunt singur	49	51	47	57

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
deseori am avut sentimentul că sunt singur	18	28	14
uneori am avut sentimentul că sunt singur	13	12	14
arareori am avut sentimentul că sunt singur	20	18	21
niciodată nu am avut sentimentul că sunt singur	49	43	52

	total	cont FB	fără cont FB
deseori am avut sentimentul că sunt singur	18	16	23
uneori am avut sentimentul că sunt singur	13	14	9
arareori am avut sentimentul că sunt singur	20	21	17
niciodată nu am avut sentimentul că sunt singur	49	48	51

În opinia dvs., cât va dura pandemia COVID-19?

	total	urban	rural
va fi oprită în acest an	29	26	32
se va încheia anul viitor	24	28	18
va mai dura cel puţin 2-3 ani	47	45	50

	total	bărbaţi	femei
va fi oprită în acest an	29	26	31
se va încheia anul viitor	24	24	24
va mai dura cel puţin 2-3 ani	47	50	45

	total	18-34	35-49	50-64	65+
va fi oprită în acest an	29	25	25	32	35
se va încheia anul viitor	24	26	29	18	19
va mai dura cel puţin 2-3 ani	47	48	46	50	45

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
va fi oprită în acest an	29	38	30	19
se va încheia anul viitor	24	22	21	36
va mai dura cel puţin 2-3 ani	47	41	49	45

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
va fi oprită în acest an	29	34	26
se va încheia anul viitor	24	17	27
va mai dura cel puţin 2-3 ani	47	39	47

	total	cont FB	fără cont FB
va fi oprită în acest an	29	28	31
se va încheia anul viitor	24	23	25
va mai dura cel puţin 2-3 ani	47	49	43

După părerea dvs., ce proporţie din populaţia adultă a României se va vaccina în acest an împotriva COVID-19?

	total	urban	rural
până în 40%	18	17	18
40-49%	16	18	13
50-59%	29	27	33
60-69%	17	18	16
70% şi peste	20	20	20

	total	bărbaţi	femei
până în 40%	18	18	17
40-49%	16	17	14
50-59%	29	28	31
60-69%	17	17	18
70% şi peste	20	20	20

	total	18-34	35-49	50-64	65+
până în 40%	18	19	15	20	18
40-49%	16	15	18	17	13
50-59%	29	28	32	30	26
60-69%	17	16	18	17	19
70% şi peste	20	22	18	16	25

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
până în 40%	18	19	18	18
40-49%	16	14	14	22
50-59%	29	22	31	27
60-69%	17	19	16	21
70% şi peste	20	27	21	12

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
până în 40%	18	23	15
40-49%	16	15	15
50-59%	29	24	32
60-69%	17	17	18
70% şi peste	20	21	20

	total	cont FB	fără cont FB
până în 40%	18	17	21
40-49%	16	16	15
50-59%	29	31	26
60-69%	17	17	18
70% şi peste	20	20	20

Dvs. aţi recomanda unei persoane apropiate să se vaccineze sau să nu se vaccineze?

	total	urban	rural
să se vaccineze	56	59	56
să nu se vaccineze	15	13	15
nu i-aş da niciun sfat, nici să se vaccineze, nici să nu se vaccineze	26	28	26

Categoriile de răspuns „i-aş spune să mai aştepte câteva luni” şi „depinde de situaţie” au fost eliminate din analiză din cauza numărului prea mic de cazuri

	total	bărbaţi	femei
să se vaccineze	56	57	55
să nu se vaccineze	15	15	15
nu i-aş da niciun sfat, nici să se vaccineze, nici să nu se vaccineze	26	25	27

	total	18-34	35-49	50-64	65+
să se vaccineze	56	44	57	61	67
să nu se vaccineze	15	23	18	7	8
nu i-aş da niciun sfat, nici să se vaccineze, nici să nu se vaccineze	26	27	22	30	23

	total	studii elementare	studii medii	studii superioare
să se vaccineze	56	47	55	67
să nu se vaccineze	15	20	16	5
nu i-aş da niciun sfat, nici să se vaccineze, nici să nu se vaccineze	26	33	26	23

	total	sărăcie subiectivă	bunăstare subiectivă
să se vaccineze	56	50	60
să nu se vaccineze	15	18	13
nu i-aş da niciun sfat, nici să se vaccineze, nici să nu se vaccineze	26	29	25

	total	cont FB	fără cont FB
să se vaccineze	56	54	61
să nu se vaccineze	15	17	10
nu i-aş da niciun sfat, nici să se vaccineze, nici să nu se vaccineze	26	25	27

Lista figurilor

Figura 1. Cunoaşteţi cel puţin o persoană dintre cele din jurul dvs. - rude, prieteni, colegi de muncă, vecini, cunoştinţe, - care a fost infectată cu noul coronavirus? 9

Figura 2. După părerea dvs., cât de uşor se transmite noul coronavirus de la om la om? 10

Figura 3. În opinia dvs., prin comparaţie cu gripa, cât de gravă este infecţia provocată de noul coronavirus? 11

Figura 4. În opinia dvs, cât va dura pandemia COVID-19? 11

Figura 5. După părerea dvs., ce proporţie din populaţia adultă a României se va vaccina în acest an împotriva COVID-19? 12

Figura 6. Dvs. aţi recomanda unei persoane apropiate să se vaccineze sau să nu se vaccineze (împotriva COVID-19)? 13

Figura 7. În opinia dvs., ce îi face pe unii oameni să nu se vaccineze împotriva COVID-19? .. 14

Figura 8. După părerea dvs., prin comparaţie cu anii anteriori, în perioada pandemiei COVID-19...?..... 15

Figura 9. În perioada pandemiei din ultimul an, cât de des aţi trăit sentimentul să sunteţi singur în faţa problemelor vieţii? 16

Despre ICCV

Institutul de cercetare a Calităţii Vieţii (ICCV) este cea mai importantă instituţie de cercetare ştiinţifică dedicată calităţii vieţii şi politicilor sociale din România şi una dintre cele mai semnificative în acest domeniu din lume. Institutul face parte din reţeaua de cercetare a Academiei Române şi este membru al Institutului Naţional de Cercetări Economice „Costin C. Kiriţescu". Înfiinţat prin Hotărâre de Guvern pe 2 ianuarie 1990, ICCV îmbină astăzi o tradiţie valoroasă de cercetare socială cu o orientare modernă, fiind o instituţie ce caută permanent atât să onoreze vocaţia sa de cercetare ştiinţifică fundamentală, cât şi să contribuie la dezvoltarea societăţii româneşti.

Cu un colectiv format din peste 50 de cercetători ştiinţifici şi asistenţi de cercetare, doctori sau doctoranzi în sociologie, ICCV este unul din cele mai mari institute de cercetare în domeniul social din România. Cercetătorii ICCV au o experienţă academică importantă rezultată din participarea în reţele şi consorţii de cercetare, în programe de cercetare atât la nivel naţional cu finanţare românească, cât şi la nivel internaţional cu finanţare europeană. Printre cercetătorii ICCV sunt personalităţi recunoscute din punct de vedere academic la nivelul cercetării europene sau naţionale, precum şi în calitate de experţi de către organizaţii guvernamentale şi neguvernamentale româneşti şi internaţionale.
Mai multe informaţii despre ICCV sunt disponibile pe saitul iccv.ro.

Despre Elicom

Înfiinţată în 1991, Elicom s-a implicat în primii 8 ani de activitate de dezvoltarea infrastructurii hardware-software proprii pentru sistemul naţional de paging. Pe baza propriei experienţe în domeniul telecomunicaţiilor şi în realizarea unuia dintre primele centre de apeluri din România pentru un serviciu de comunicații la nivel naţional, compania Elicom furnizează, începând cu anul 2000, servicii de tip Contact Center pentru companii româneşti, multinaţionale si instituții publice, acoperind orice domeniu de activitate în care satisfacția clientului este considerată ca fiind esența și scopul organizației respective.

Experienţa acumulata în acest domeniu garantează capacitatea tehnică şi umană a Elicom pentru a dezvolta, pune în aplicare şi a oferi servicii şi soluţii de Call/Contact Center.

Expertiza tehnică, preţurile competitive şi resursele umane bine pregătite sunt aspecte care ne recomanda ca un partener de încredere care poate asigura externalizarea serviciilor de call center pentru companii locale dar şi companii din întreaga lume. Am acumulat experienţa în furnizarea de servicii de call/contact center alături de partenerii noştri: Pharma: Sensiblu, Novartis, La Roche; IT & C : Orange România, Radcom; Responsabilitate sociala: Fundaţia Renaşterea, Fundaţia Leucemia, Help Autism; Servicii publice: Casa Naţională de Pensii Publice, Ministerul Integrării Europene, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Muncii şi Justiţiei Sociale; Produse alimentare: Pizza Hut, Kentucky Fried Chicken, Pizza Hut Delivery, Burger King, Pizzicato; Energie: Distributie Energie Oltenia; FMCG: Carrefour Romania, Nestle.
Tipurile de servicii Call Center furnizate de noi sunt: customer service, info line, help desk, linii pentru preluarea si inregistrarea comenzilor, servicii pentru generarea de lead-uri şi vânzarea produselor şi serviciilor, sondaje privind satisfacţia clienţilor etc. Elicom este certificat ISO 9001, ISO 14001, ISO 18001, ISO 20000-1, ISO 27001.
Mai multe informaţii despre Elicom sunt disponibile pe saitul elicom.ro.